

מקשה זהב

ב' של טבילה, אבל בליל ג' או ד' לכ"ע לא אמרינן דטבילה דתמול שלשום גרמה, ע"ש. אמנם אינן רק דברי גביאות בלא טעם כלל.

וְלַעֲנֵד נראה ללמוד דין זה, מ"ש בפרק ב' דזבים ב' דרכים בודקין את הזב במאכל במשתה ובמשא ובקפיצה בחולי ובמראה והרהור, ע"ש. ושנינו בתוספתא שם דלמראה והרהור תולין מעת לעת, ולמאכל ומשתה ומשא וקפיצה כל זמן שהוא מצטער, והובאה בר"ש ורא"ש בזבים שם, וכן הוא בר"מ פרק ב' מהלכות מחוסרי כפרה ע"ש. ולפי"ז נאמר דהוא הדין כאן אין תולין בקפיצה או בטבילה הקודמת, כי אם כל זמן שהיא מצטערת מהן ומרגשת עדיין שינוי בגופה מפאת זה, ואז תולין אפילו ביותר ממצת לעת, וכמשמעות התוספתא והפוסקים הנ"ל, וכן באכילת דברים חמים או בוסתות הגוף, כל זמן שהיא מרגשת שינוי בגוף מחמתן תולין בהם, הא לא הכי לא תלינן אפילו בדאחמול וכנ"ל, כן נ"ל בדין זה.

(לח) ואסורה. ע"ז. מ"ש ואי"ל דהתם דיעבד כו', כיון בזה למ"ש הבי"ח בשוב קושיא זו, דאע"ג דאם עברה ולא בדקה בזמן הוסת מותרת בלא בדיקה, מכל מקום לכתחלה צריכה לבדוק בשעת הוסת כדי שתהא מותרת לאחר הוסת, וזה שאמר כו' ואסורה לשמש אחר שעבר הוסת עד שתבדוק בשעת הוסת, דלכתחלה צריכה לבדוק בשעת הוסת אעפ"י שלא ראתה אלא פעם אחת, אבל אם עברה ולא בדקה ודאי מותרת אחר הוסת בלא בדיקה, עכ"ל הבי"ח. וכן כתב הפרישה בתירוצו הא' שלו, וכתב דגם דעת הבי"ח כן הוא ע"ש. ובנקודות הכסף כאן כתב על דברי הט"ז הנ"ל דאין להם הבנה, דמה לכתחלה ודיעבד שייך הכא, ע"ש. וכן כתב בחוות דעת ס"ק כ"ז, וכתב דאפשר כוונתו דביעבד אין צריך לפרוש באבר מת, עכ"ל. ואזיל לטעמו לעיל סי' קפ"ה סק"ז, וכבר השגתי עליו שם ע"ש. אמנם כאן בודאי נתעלם ממנו דברי הבי"ח והפרישה הנ"ל, וכן כתב המנחת יעקב ע"ש. והט"ז דחה תירוץ זה, דלעיל בסעיף ד' משמע דבוסת שאינו קבוע אפילו לכתחלה אינה צריכה בדיקה. ובאמת גם זולת זה, לישנא דאסורה לשמש דחוק מאוד לפרשו על לכתחלה כמבואר.

והט"ז תירץ דוסת הגוף חמיר בזה משארי וסתות, דכיון דאיכא ריעותא לפנינו, שכן טבע הנשים לחוש במיחושים כאלו בשעת וסתה, ע"כ אפילו בוסת שאינו קבוע אסורה לשמש עד שתבדוק. וכעין זה כתב המעדני מלך סוף פרק האשה בלחם חמדות אות י"א, והוסיף בטעמו, דבוסת שאינו קבוע אמרינן דכיון שלא הרגישה מותרת בלא בדיקה, אמנם כאן בוסת הגוף כיון שהיו לה מיחושים הללו הוי כעין הרגשה, ובכה"ג אפילו בוסת שאינו קבוע צריך בדיקה, ע"ש. דקדק וכתב כעין הרגשה, משמע דבאמת אין זה ההרגשה שכיוונו חז"ל, דזוהי הרגשת פתיחת המקור או זיבת דבר לח בבשרה, וכמו שנתבאר בפתיחה כוללת במהות ההרגשה ע"ש, וכאן לא היו לה הרגשות הנ"ל, וע"כ כתב דמכל מקום הוי כעין הרגשה ואסורה עד שתבדוק. אמנם י"ל דגם זה מקרי הרגשה גמורה, והיא הרגשת יצוע גופה שהזכיר הר"מ בפרק ה' הלכה י"ז, ועי"ש בריש פרק ח' הלכה ב', ובפרק ג' מהלכות מטמאי משכב ומושב הלכה ו' ע"ש, ועי"ש בזה בפתיחה כוללת בסופה ע"ש. ועי' בפרישה שהזכיר ג"כ תירוצו זה בסוף דבריו, ועכ"ז סיים דתירוצו הא' נ"ל עיקר, והוא תירוצו הבי"ח הנ"ל, אולם הסדרי טהרה ושאר אחרונים הסכימו לדעת הט"ז עי' עליהם.

שפתי חכם

ומ"ש הש"ך וכן אם קפלה נט"ו נניסן כו', לפי דעת הש"ך נסק"ל דעונה מינוית היא וסת החודש, א"כ ל"ל דכאן מיירי דיש לה וסת קטע, דאל"כ בלא הכי צריכה לחוש לעונה מינוית, וכן כתב בחוות דעת ס"ק כ"ב אך מ"ש עוד, ד"ל דליירי שראתה מינתיים, ע"ש, זה לא א"ש לפי מ"ש לעיל סק"ל וי"ל דרשיה מינתיים אינה מצטלת עונה מינוית, ועי' מ"ש בזה נט"ו ס"ק י"ז ע"ש. ומ"ש אבל אם לא תקפחן כו' אינה צריכה לחוש כו', כן הוא מוצא בצעלי הנפש להראש"ד, וכמו"ש לשונו למעלה, דדווקא מקפיה וליין שושפת כל היום, אבל קודם הקפיה אינה צריכה לחוש. אולם הטעם שכתב הש"ך בזה לחלק בין וסת הפיהוק לכאן, לכאורה אינו מובן, ועי' מ"ש בזה בפתיחה נוספת הי' אות א' וז' ע"ש. ומ"ש הסדרי טהרה בזה דצפיהוק הוסת גורם לפיהוק, וחיישין שמא תפיק, ע"ש, עי' מ"ש בזה להלן בש"ך ס"ק נ"ו, וס"ק ס"א נס"ד.

ב"ח הרי נקבע. ע"ש. נש"ס י"א א' נאמרו בזה חרי לישנא, ללישנא קמא מוצא דאמרינן דקפיה דאחמול גרמה, וללישנא נחרא תליא בחילוף נוסחאות, דלפי המוצא נגירסא דידן פליג בזה אלישנא קמא, וכבר נחבאר זה נט"ו ס"ק ל"ב ע"ש. והנה המחבר פסק כדעת הר"מ דלא אמרינן דקפיה דאחמול גרמה, והרשב"א והטור פסקו כלישנא קמא דאמרינן דקפיה דאחמול גרמה. אולם מן הטור אין ראיה כל כך, דליהו ס"ל דקפיות דמיא לשארי וסתות, וגם לקפיות לחודיה קובעת וסת, וכמו"ש נט"ו ס"ק ה"ל. אמנם הרשב"א פסק דהדיא דאינה קובעת וסת לקפיות לחודיה, ועכ"ז פסק בזה כלישנא קמא דאמרינן דקפיה דאחמול גרמה. והכרחי ופלגי נש"ס כ"ב כתב דאין ראיה מהרשב"א, שכתב דין זה גבי פיהוק, וסיים וכענין שאמרו בשלי פרק קמא גבי קפיות, וכן הוא ברא"ש פרק האשה, וי"ל שלא הביאו רק לראיה, דכמו"ש נש"ס גבי קפיות, מכל שכן ש"ל כן בפיהוק, והרי בפיהוק גם המחבר ס"ל דאמרינן דפיהוק דאחמול גרם, כמו"ש בסעיף כ', אבל צנף הדין דקפיות לא נחבז הרשב"א והרא"ש דין זה, ע"ש. והנה מ"ש ברא"ש, דנרי נכונים בזה ד"ל כן ברא"ש, אולם מ"ש כן גם כדעת הרשב"א, לא ראה רק דנרי הרשב"א נחבז בזה חסות הכותב הארוך, ונעלם ממנו דנרי הרשב"א נקצר, שכתב דהדיא דין זה גבי וסת הקפיות ע"ש.

ומ"ש הש"ך דכן כתב הרב המגיד בשם הרמב"ן, הנה מוצא שם שאמ"ן סיים הרמב"ן שאלא להר"מ שהחמיר ויטל דעמו ע"ש, וכן הוא בחידושי הרמב"ן לנדה שם, וכן כתב המנחת יעקב כאן. אמנם נראה דגם הש"ך לא הביא דברי הרמב"ן, רק דמסתבר להקל נוסחות דרבנן, והגם שהוא ז"ל יטל דעמו נגד דעת הר"מ, אכן לא מצטלינן סברתו, מאחר שיש לפנינו עוד כמה פוסקים המסכימים לדעתו, והם הראש"ד, והרשב"א, והטור.

ומ"ש הש"ך ועוד אעפ"י דסברא היא להקל כו', הוא תמוה, דהא הר"מ והמחבר הם מחמירים וס"ל דקצעה וסת לימים לחודיה, והמולקיס עליהם הם המקילין, וכמו"ש הרב המגיד בשם הרמב"ן. וראיתי נספר דגור מרענא שהגיה ש"ל דאעפ"י דסברא הוא להחמיר כו', ע"ש. ולפי"ז צריך להגיה גם נש"ס א"כ מכל מקום קולא דאחא לידי חומרא כו', ד"ל להיפך דהיא חומרא דאחא לידי קולא כו', וקשה להגיה כל כך. וגם צנף הדבר לא ידעתי מה סברא יש להחמיר, ואדערה מסברא יש לנו להקל, וכמו"ש הרב המגיד בשם הרמב"ן. וע"כ אם נאמר להגיה כאן, נראה דיותר נכון להגיה דחיבת ועוד הוא ט"ס, וי"ל וי"ל אעפ"י דסברא היא להקל כו', וי"ל שאל לתקן מה שהקשה על המחבר והרב שהשמיטו דעת המקילין, ועל זה מירך דהגם דסברא היא להקל וכנ"ל, אמנם כאן היא קולא דאחא לידי חומרא כו', וכיון דנכלל דאחא חומרא וקולא, מו אין לומר בזה דנלך אחר המקיל, [עי' מ"ש בזה בפתיחה חלק א' אות ג'], וע"כ פסקו

שפתי חכם

כלישנא נחרא דהוא עיקר, וכמבאר בכללי הפוסקים מה. ועי' בתלמודי רבינו יונה בצרכות פרק אלו דברים דין נוטל אדם ידיו שחרית, ובסוף משנה פרק ו' מהלכות נזירות דין י"ו, ובפרק ד' מהלכות נזירות מקדש דין י"ג ע"ש, ועי' תוס' בעטרה זרה ו' א' ד"ה בשל תורה, וברא"ש שם, ועוד נכמה דוכתא.

וב"ש הש"ך דלפניה הר"מ כו' לימים לחודיהו אס ראתה כו', ראיתי בדגול מרענה הנ"ל שכתב דל"ל אס לא ראתה כו', וכן הגיה בחוות דעת ס"ק כ"ג ע"ש. ולפי"ו מ"ש הש"ך ג' פעמים ביום א' כו', ר"ל יום א' בשבת, שאס לא ראתה כו' ג' פעמים, נעקר וסת זה של א' בשבת שאחר כו' יום, אמנם אין לשון הש"ך סובל זה. ולי נראה שאין כאן ט"ם כלל, והנכון הוא כנוסחא שלפנינו, שראתה ג' פעמים ביום א', והוא ר"מ יום אחר, והכוונה מה שראתה ג' פעמים ביום אחר ולא בל' בשבת. ודווקא קאמר בכה"ג, דאס לא קבעה וסתה ליום אחר, רק שפסקה מלראות נוסח זה דל' בשבת, מה נהי דלדעת הר"מ והמחבר אינה חוששת שוב לל' בשבת, אך כל זה אס לא תראה כו', אמנם אס אח"כ שוב תראה בל' בשבת, נריכה לחוש לוסת הקודם, וכמו"ש לעיל סעיף ט"ו. והגם דנזקת הפלגה נעין שמתראה ב' ראיות לדעת הש"ך, וכמו"ש לעיל ס"ק מ"ה, אמנם נוסח החודש כגי נראה אמת, וכמו"ש שם, ווסת השבוע דמיא מה לוסת החודש, וע"כ אמרין שהוא נקבע בג' פעמים כוסת החודש, וכמו"ש לעיל סעיף ו', ועי' ש"ך שם ס"ק ט"ו. וכן כתב בסדרי טהרה לעיל סק"ד דלענין זה דמיא וסת השבוע לוסת החודש, דבראיה אמת חוששת לוסתה והדרא לקביעותא קמא, ע"ש, ועי' מ"ש מה בפתיחה נוסח ג' אות ה' ע"ש.

ולפי"ו שוב אין חילוק בין דעת הר"מ לדעת החולקים עליו דין זה, דאס הפסיקה ג' פעמים ולא ראתה בל' בשבת, שוב אינה נריכה לחשוש בל' בשבת, גם לדעת החולקים על הר"מ, ואפילו אס תקפוץ כו', דהא לא קבעה וסת השבוע רק נסירוג אחר ג' שבועות, וכן כבר עברו זמנים הרבה. וכן כתב החוות דעת לעיל ס' קפ"ו ס"ק כ"א לענין וסת המורכב לימים וחשמיש ע"ש, והוא הדין כאן נוסח המורכב מימים וקפילות, ודא ודא אמת היא, דשז אינה נריכה לחוש בל' בשבת כל זמן שלא תראה כו'. ואס יארע לה פעם אחת שתקפוץ בל' בשבת ותראה כו', גם לדעת הר"מ חזרה לקביעותא לוסת הראשון, וכנ"ל. וא"כ אין כאן שום נפקא מינה מה בין דעת הר"מ לדעת החולקים. אמנם אס עקרה וסת זה וקבעה וסת אחר, אז לדעת הר"מ כבר נעקר וסת הראשון לגמרי, ואפילו אס אח"כ תראה כו', דינו כוסת שאינו קבוע, וכמו"ש בש"ך ס"ק מ"א. משא"כ לדעת החולקים עדן לא נעקר וסת זה כלל, דמה שלא ראתה כו' ג' פעמים, הוא מפאת שלא קפלה כו', ואס אח"כ תקפוץ בל' בשבת ותראה כו', חזר הוסת למקומו, וכמו"ש בחוות דעת כאן ס"ק כ"ה, [ועי' מ"ש בס"ק שאח"ז]. והגם שקבעה וסת אחר, עכ"ז כיון שעדיין לא עקרה וסת הראשון יש לה ב' וסתות, וכמו"ש המו"ד בס"ק כ"א ע"ש, כנ"ל ברור בדעת הש"ך, ועי'.

ראיתי בחוות דעת ס"ק כ"ג שחקר, לדעת הרשב"א וסיעתו דאמרין דקפילה דלחמול גרמה, אס ג' פעמים ראתה ביום שקפלה, ובפעם הד' קפלה ביום הקודם, אז נריכה לחוש למחר לוסתה, אז לא, והעלה דאינה נריכה לחוש למחר אס לא תקפוץ כו', וראיה מפי קפ"ו ע"ש. והנה הגם כי ראיתו אפשר לדחות, ובפרט לפי מ"ש שם בקפ"ו נט"ו ס"ק י"ד ע"ש, אמנם לדינא נראה כדבריו, דלא אמרין סברא זו, רק היכי דמוכחא מילתא, וכגון שראתה ב' פעמים ביום הקפילה, ובפעם ג' ראתה ביום שאחר הקפילה, אמרין דמוכחא מילתא דקפילה דלחמול גרמה, כיון דרוב הראיות היו בקפילה, וכמו"ש בסוף פרק נזירות כותים לענין קביעות וסת מימי נדה

מקשה זהב

וראיתי בנקודות הכסף שכתב לתרץ הקושיא הנ"ל, דמ"ש כאן אסורה לשמש עד שתבדוק, ר"ל בסמוך אחר הפיהוק אסורה לשמש, אבל אם עבר זמן מופלג אחר הפיהוק ולא הרגישה מותרת, כיון שאינו קבוע. ולעיל סעיף ד' כיון שתליא בזמן, א"כ מיד אחר הזמן אפילו בסמוך לו כל שלא הרגישה מותרת, דכבר עבר זמנו דהזמן נודע, עכ"ל. ודבריו ז"ל אינם מובנים לי, דממה נפשך במאי עסקינן, אי ברגילה לראות גם אחר הפיהוק, הרי אסורה כל העונה כמו"ש בסעיף כ"ד, ואי באינה רגילה לראות רק בשעת הפיהוק, א"כ הרי היא מותרת מיד אחר הפיהוק, כמבואר בסעיף הנ"ל דכבר עבר זמנו. ואם נאמר דחיישינן שמא עתה עדיין זמן וסתה ולא נגמר עדיין, א"כ מה מועיל לה בדיקה, אחתי איכא למיחש שמא תראה עוד, ואם ברור לנו שכבר עבר זמן וסתה, שוב אינה צריכה בדיקה. ע"כ לא הבנתי כלל שורש תירוצו בזה, וכבר כתבתי שהאחרונים הסכימו לדעת הט"ז.

ועי' מ"ש המחבר ואם בדקה ולא ראתה כו', כתב בחוות דעת ס"ק כ"ח על זה, עי' ס' קפ"ד שהוכחתי מזה שהוסת אינו נעקר רק בבדיקה כו', ע"ש. וכבר כתבתי בקפ"ד שם דכל דבריו בזה אינן רק דברי שגגה, דבכל הוסתות שאינן קבועים נעקרים בלא בדיקה, וכמבואר להדיא בראב"ד בבעלי הנפש בסוף שער הוסתות, ובהלכות הרמב"ן פרק ו' הלכה ז', וברשב"א בתורת הבית הארוך, ועוד ש"פ. והכא שאני, דכיון דגם בפעם אחת אסורה לשמש עד שתבדוק, דוסת הגוף חמיר בזה משארי וסתות, כמו"ש הט"ז כנ"ל, ע"כ אינו נעקר אלא בבדיקה, משא"כ בשארי וסתות, וכבר בארתי כל זה לעיל בקפ"ד בט"ז ס"ק י"ג. ולפי הנראה מדברי החוות דעת כאן, ולעיל בקפ"ד סק"י, עירבב בזה דין וסת קבוע ווסת שאינו קבוע ועשאו לאחדים, עי' היטב בדבריו, והיא פליאה נשגבה כמבואר לכל מעיין.

(ל') בל' עונת הוסת. עט"ז. דעתו ז"ל דוסת הגוף דמי בזה לוסת הקפיצות, דכמו דבוסת הקפיצות אמרין דקודם שקפצה אינה חוששת, ואחר שקפצה אסורה כל היום, וכמו"ש בש"ך ס"ק מ"ח בשם הראב"ד ע"ש, כמו כן בוסת הגוף, דקודם שבא המיחוש אינה חוששת, ואחר שבא המיחוש חוששת כל היום. ולדידיה א"ש בפשיטות מ"ש הרא"ש והטור והמחבר לעיל סעיף י"ט, דאם הגיע העת ולא בא המיחוש אינה חוששת, וכמו"ש שם בס"ק ל"ו ע"ש. והנה לשון הראב"ד בבעלי הנפש [הובא בב"י סוף ס' קפ"ד] כך הוא, הא דאמרין כל אותה עונה אסורה, דווקא בוסתות דיומי, אבל וסתות דגופה כגון מפקת כו' אינה אסורה אלא עת וסתה בלבד, בין שיש לה יום קבוע לאותן הסימנים בין שאין לה, אבל לפני וסתה מותרת, ואם בדקה בשעת וסתה ולא ראתה מותרת לאחר הוסת כו', ע"ש. ולפי תירוצו הט"ז צ"ל דמ"ש מתחילה בין שיש לה יום קבוע כו', לא קאי רק אמ"ש אח"ז דלפני וסתה מותרת, אמנם מ"ש אח"כ דאם בדקה כו' מותרת לאחר הוסת, זה אינו רק באם אין לה יום קבוע, אבל אם יש לה יום קבוע הרי זו אסורה גם אחר הוסת כל העונה, וכמו"ש כאן. אמנם זה קצת דוחק, וכבר עמד על זה בנקודות הכסף ע"ש.

והמנחות יעקב כתב דמה שסיים הרא"ש סוף פרק האשה כל זה דקדק הראב"ד, לא קאי רק על סוף דבריו שם, אבל מ"ש הרא"ש שם בתחילה, דאם בא לזמן ידוע צריכה לפרוש מבעלה כל העונה כדן וסת ימים לחודיה, זה אינו מדברי הראב"ד, והרא"ש בעצמו כתב דין זה, והראב"ד באמת חולק

מקשה זהב

על זה, וכמו"ש בבעלי הנפש דאפילו יש לה יום קבוע אינה אסורה אלא שעת וסתה לבד. והכרתי ופילתי הסכים בזה להמנחת יעקב, והביא ראיה מדברי הרז"ה בהשגות שם, שהשיג על הראב"ד במ"ש בין יש לה יום קבוע כו', שכיון שהוא מאורע שיוכל לבא תוך שימושה, איך תהיה מותרת כל אותה עונה שקבעה בה הוסת כו'. וזהו כדעת הרא"ש והטור והמחבר דחיישינן שמא תפהק בשעת תשמיש ותראה, מבואר מזה דהראב"ד לית ליה חשש זה דשמא תפהק בשעת תשמיש. ובסדרי טהרה הקשה על דברי המנחת יעקב הנ"ל, ממ"ש הרא"ש בסוף דבריו דאם פיהקה ב' פעמים וראתה, ושוב פיהקה ולא ראתה, אינה חוששת לפיהוק גרידא, אבל צריכה לחוש שמא תקבע לה וסת מפיהוק לעתים ידועים, כגון אם היה בין פיהוק א' לב' ל' יום, ובין פיהוק ב' לג' כ' יום, לכשיגיע יום ל' חוששת שמא תקבע לה וסת מפיהוק מל' לל', וסיים על זה כל זה דקדק הראב"ד. ולפי דברי המנחת יעקב הנ"ל יקשה, למה זה חשש לוסת המורכב, דהשתא אינה צריכה לחוש אלא לשעתה, יותר הוי ליה לחוש שמא תקבע וסת הימים גרידא מל' לל', דהשתא אסורה כל העונה. ובשלמא אם נאמר דהראב"ד ס"ל כדעת הרא"ש, דגם בוסת המורכב אסורה כל העונה כמו וסת הימים גרידא, י"ל שלא דקדק הראב"ד בזה, מאחר דליכא נפקא מינה לדינא. אמנם לדעת המנחת יעקב הנ"ל, איכא נפקא מינה רבתא לדינא בין וסת המורכב לוסת הימים גרידא וכנ"ל, וא"כ יקשה למה לא כתב דתחוש לוסת הימים גרידא, והניח בצ"ע, עי"ש.

ותמהני על קושייתו זו, דהא הוא בעצמו כתב בס"ק כ"ב די"ל דהראב"ד ס"ל לוסת הגוף דמי בזה לוסת הקפיצות, וכמו אם ראתה ברח"ע קפיצה אינה צריכה לחוש ברח"ה כל זמן שלא תקפץ, כמו כן ס"ל בוסת הגוף דאינה צריכה לחוש לוסת הימים גרידא כל זמן שלא תפהק, וגם לשמא תפהק בשעת תשמיש לא חשש הראב"ד, כמו"ש הכרתי ופילתי מדברי הרז"ה כנ"ל. ומעתה א"ש מה שלא חשש הראב"ד לוסת הימים גרידא, דלא חשש לזה כמו בוסת הקפיצות וכנ"ל, ומ"ש לכשיגיע יום ל' חוששת, היינו אם תפהק ביום זה חוששת שמא תקבע וסת המורכב, ומה שמתחילה פיהקה ולא ראתה, הוא מפאת שלא הגיע יום ל' עדיין, רא"ש.

ועפ"ז אמרתי ליישב ג"כ דברי הש"ך בנקודות הכסף, שכתב לתרץ דברי הראב"ד הנ"ל, דמ"ש בין שיש לה יום קבוע לאותן הסימנים, היינו שקבעה יום קבוע לסימנים אלו, שפיהקה כמה פעמים ברח"ה וקבעה לפהק בכל רח"ה, אמנם לא קבעה וסת לראיית הדם, כי בכל הפיהוקין הנ"ל עדן לא ראתה דם רק ב' פעמים, וע"כ אינה צריכה לחוש רק לוסת הפיהוק בשעתו ולא כל העונה, וכאן איירי שקבעה וסתה לפהק ולראות דם בזמן ידוע, וע"כ אסורה כל העונה כדין וסת הימים גרידא, עי"ש. ולכאורה דבריו תמוהין, דלפי מ"ש דהראב"ד איירי בשלא קבעה עדיין וסת לראיית הדם, א"כ הרי צריכה לחוש לוסת החודש גרידא, וכמו"ש הרב בהגה סעיף י"ט עי"ש, וכבר עמד על זה החוות דעת. אמנם למ"ש למעלה דלדעת הראב"ד אינה חוששת לוסת הימים גרידא, כי אם לוסת המורכב, והוא כשתפהק ביום זה חוששת לוסתה, וכדרך שאמרו בוסת הקפיצות.

אך בזה חלוק הוא וסת הגוף מוסת הקפיצות, דבקפיצות חוששת מקפיצתה ואילך כל היום, וכמו"ש בש"ך ס"ק מ"ח

שפתי חכם

וחנה, והנאמי למעלה נפתחה לסי' זה, ונצ"ו ס"ק י"ח עי"ש. משא"כ כאן שעדיין לא ראתה ליום המחרת, אינה צריכה לחוש לזה שמא תראה ביום שאחר הקפיצה, דכל היכי דלא מוכחא מילתא לפנינו לא חיישין לזה. ותדע, דהא צומת הפיהוק לכ"ע אמרינן סבירא זו דפיהוק דאתמול גרס, כמו"ש בפע"ק כ', ועכ"ז קיימא לן צומת הפיהוק דאינה חוששת אלא לשעתה, כמו"ש בפע"ק כ"ד, הרי דאפילו בלאו יום לא חיישין שמא יגרס הפיהוק שתראה אח"כ, וכל שכן כאן דאין לנו לחוש שמא הקפיצה דאתמול תגרס שתראה היום. אך לכאורה יש לדחות ראיה זו, לפי מ"ש בש"ס י"א א' דאמרינן דקפיצה דאתמול גרמה, והאי דלא חזאי [ביום שקפצה], משום דאכתי לא מטה זמן קפיצה עי"ש, א"כ י"ל דדווקא היכי דיש לה וסת גם לימים, אז אמרינן סבירא זו דקפיצה דאתמול גרמה, ומשום דאיכא למימר הך סבירא דהאי דלא חזאי צומת הקפיצה, משום דאכתי לא מטה זמן ראיתה. משא"כ בזה דפע"ק כ"ד שאין לה וסת לימים, רק לוסת הפיהוק, לא חיישין שמא יגרס הפיהוק שתראה אח"כ, דא"כ מאי טעמא לא ראתה צומת פיהוקה, וכפי הרגילה מקודם. אולם בלאו הכי מסבירא יראה דלא חיישין להא, כל כמה דלא חזין שהיה כן, וכמו"ש למעלה.

ואם כל הג' פעמים ראתה ביום שאחר הקפיצה, כתב החו"ד שם, דאם לא היה נהפלות שוות, קבעה וסת לקפיצות לחודיה, לענין זה דתיאסר לעולם יום שאחר הקפיצה, ומותרת ביום הקפיצה. וכמו"ש בזהגמ מיימוני הוצא לעיל סי' קפ"ו סעיף י', דאם רגילה לראות צליל ב' של טבילה, אסורה צליל ב' ומותרת צליל א', עי"ש. ולמ"ד דאינה קובעת וסת לקפיצה לחוד, חוששת עכ"פ ליום שאחר הקפיצה. ואם היה הוסת נהפלות שוות, קבעה וסת לימים לחודיה, וראיה לזה מדאמרינן בש"ס י"א א' בלישנא קמא כגון דקפצה ב' בשבת וחזאי כו', ולא אמרו בפשיטות שראתה בכל הג' פעמים ביום שאחר הקפיצה, עי"ש. ובכרתי ופילתי ס"ק כ"ה משמע דחולק על זה, וס"ל דכנה"ג ג"כ קבעה וסת המורכב לימים ולפיהוק, עי"ש, והוא הדין כאן קבעה וסת המורכב לימים ולקפיצות. וראית החוות דעת אינה מכרחת, דאדרבה י"ל דהיפך, דאם כל הג' פעמים ראתה ביום שאחר הקפיצה, פשיטא דלא קבעה לימים לחודיה, והדרא קושיא לדוכחא מה דפריך שם לימים לחודיה פשיטא, משא"כ עמה שבי פעמים קפצה וראתה ב' ביום, ובפעם ג' קפצה ביום שלפניו ולא ראתה, ולמחרת ראתה בלא קפיצה, סד"א דאיגלאי מילתא דיומא קא גריס, קמ"ל דלא קבעה וסת לימים לחודיה. אך מכל מקום מסתברין דברי החוות דעת בזה. אולם למה דקיימא לן דלא אמרינן כלל בקפיצה דאתמול גרמה, אין נפקא מינה מכל זה. אך איכא נפקא מינה דיינים הנ"ל בפיהוק, דקיימא לן דאמרינן דפיהוק דאתמול גרס, כמו"ש בפע"ק כ', ועי" מ"ש עוד בזה נפתחה צומת ה'.

ג' וחוששת. עש"ך. והם דברי הראב"ד בבעלי הנפש, וזהו צומת החודש המורכב עם וסת הקפיצות. אולם אם יש לה וסת המורכב להפלה ולקפיצות, וכעין שכתב הש"ך לעיל ס"ק מ"ח, גל"ע איך נעקר וסת זה ב' זמנים, לפי מ"ש הש"ך לעיל ס"ק מ"ה דאם הפסיקה פעם אחת נחצלה הפלגמה, א"כ ליכא למימר בזה שנעקר וסת זה ב' פעמים שתקפון בלחות זמנים ולא תראה, דמיד שלא ראתה בפעם אחת נחצלה הפלגמה, ושוב אין ראיה כמה שלא תראה בפעם הב', דאין זה משך הפלגמה. ולפי הנראה לא משכחא לה שחוקור וסת זה, כי אם בלחות זמן, שאחר שעבר עליה משך הפלגמה בפעם אחת וקפצה ולא ראתה, אח"כ ביום אחר קפצה וראתה, ואח"כ עבר עליה פעם ב' משך הפלגמה דמקודם וקפצה ולא ראתה, וכן היה בפעם ג', אז נעקר וסת זה. ולדעת הסוברים דקובעת וסת לקפיצות לחודיה, א"כ בכה"ג שכתבתי למעלה, הגם שנעקר וסתה המורכב